

BÁCSMEGYEI
NAPILÓ

XXX. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1929. SZEPTEMBER 30.

HÉTFŐ

266. SZÁM

Minden incidens nélkül
folytak le az ausztriai gyűlések

A szociáldemokraták kijelentették, hogy minden erejükkel megakadályozzák az alkotmány demokratikus szellemének csorbitását — A Heimwehr minden erejével támogatja Schobert

Bécsből jelentik: Alsóausztriában szombaton este négy városban tartott a Schutzbund gyűléseket, amelyek közül a leglátogatottabb volt a mödlingi gyűlés. Erre a gyűlésre

Bécsből is és Bécs környékéről több ezren hatalmas teherautókkal vonultak fel.

Bécs határán a Schutzbund tagjait megmozdították és csak azután engedték tovább őket, visszatérőben pedig a gyűlés résztvevőit együttesen haladtak a főváros határáig, ott pedig kisebb csoportokra oszlottak és így vonultak be a városba, eleget téve a rendőrhatalóságok felhívásának.

Valamennyi gyűlés incidens nélkül folyt le. Pechlarban Haiders, a nemzeti tanács szociáldemokrata tagja hosszasan foglalkozott kormánypolitikával és kijelentette, hogy

a szociáldemokraták várakozó álláspontra helyezkednek, de minden erejükkel arra törekszik, hogy minden olyan reformot megalka-

dályozzanak, amelynek célja az alkotmány demokratikus szellemének csorbitása.

A vasárnap Bécsben teljesen nyugodtan telt el, mert Schöber kancellár tekintélye olyan nagy az országban, hogy a két szemben álló párt, a Heimwehr és a Schutzbund tartózkodott minden zavargástól.

Az esti órákig sem Bécsben, sem a vidéken nem történt zavar.

A két párt gyűlései teljesen nyugodtan teltek el.

Kora reggel a Heimwehr emberei zeneszóval vonultak fel. A leglátogatottabb gyűlések Mödling, Schöckerau, Pöchlarn és Zwettl községekben voltak. A Heimwehr két vezetője Pfirmer és Scheidle a mödlingi gyűlésen kijelentették, hogy

a Heimwehr az új kormány mögött áll és teljes mértékben támogatja Schobert.

Hasonló értelemben nyilatkoztak a többi gyűlések szónokai is.

Délben Pavle herceg Dimitrijevic Aca udvari marsall kíséretében autókirándulást tett a környéken, majd egy órákor résztvevett a Szplit városa által rendezett banketten. Itt az első pohárköszöntőt Raecics polgármester mondta Pavle hercegre, aki keresetlén szavakban köszöntötte meg a lelkes, őszinte fogadtatást, majd a szobor alkotójára, Mestrovics Ivánra mondott pohárköszöntőt. Ezután több felköszöntő hangzott el.

Fél hat órákor Szplit város társadalmi egyesületei és a lakosság ünnepi menetet rendezett, majd szerenádokat adott a herceg tiszteletére. Hét órákor a Nemzeti Színházban díszelőadás volt, amelyen résztvevett a herceg is. Pavle herceg kíséretével este utazott vissza Beogradba.

A német kormány nyilvánosságra hozta az államvédelmi törvénytervezet tartalmát

A törvénytervezet súlyos büntetéseket szab azok ellen, akik az államrend felforgatására szervezkednek

Berlinből jelentik: Vasárnap hozták nyilvánosságra az államvédelmi törvénytervezet tartalmát. A törvénytervezet rendkívül szigorú büntetéseket szab meg mindazok ellen, akik a köztársasági államforma megdöntésére szervezkednek, vagy köztársasági államformák ellen merényletet készítenek elő, vagy az államformát rágalmozgatják és megsértik a köztársasági színeket. A törvénytervezetet a baloldali sajtó nagy megelégedéssel fogadja.

A törvénytervezet nyilvánosságra hozatalára válaszul a német nácizisták kérvényt nyújtottak be Schvering belügyminiszterhez, hogy a Young-tervezet ellen irányuló néphaj-nyilvánítást rendelje el. Négy-millió szavazatot szükséges ahhoz, hogy a néphajnak megfelelően népszavazást rendezjenek el. Ha ez a négy-millió szavazó kívánja a népszavazást, akkor huszmillió szavazatot szükséges a Young-tervezet elfogadásához.

Tömegesen gyilkolják Kínában a mohamedánokat

A borzalmas vérfürdőnek eddig több ezer halottja van
Tibet szent háborút hirdet a mohamedánok ellen

Londonból jelentik: Az angol távirati ügynökség jelentése szerint Kansu tartományban véres harcok folytak a mohamedán vallású kínaiak ellen. Valóságos vérfürdőket rendeznek, amelyeknek eddig több ezer halottja van.

A legborzalmasabb a helyzet Talhot kerületben, ahol a tibeti lakosság azzal uszít a mohamedánok ellen, hogy szent háborút hirdetnek.

Talhot városában hétszáz mohamedán vallású

kínait gyilkoltak le. A mészárlásokban résztvettek a kínai segítőcsapatok is, amelyek a legkegyetlenebb módon jártak el a mohamedánokkal szemben.

A talhoti kerületben a vérfürdőnek háromezer áldozata volt, más vidékeken pedig kétezer mohamedánt gyilkoltak le. Talhotban azokat a mohamedánokat, akik nem tudtak elmenekülni, kivétel nélkül kivégezték.

Fényes ünnepségek keretében leplezték le Szplitben Grgur püspök szobrát

A lakosság lelkesen ünnepelte Pavle herceget, aki Öfelsége a király képviselőjében leleplezte a szobrot

Szplitből jelentik: Fényes ünnepségek keretében leplezték le Szplitben Grgur püspök szpliti emléksobrát. Szplit város zászlódszobán várta a vasárnapot. Az ablakok virágok voltak díszítve és az utcákon ünnepi hangulat uralkodott. Rengeteg idegen érkezett és a városba tóduló embertömegeket szombaton egész nap és vasárnap kora hajnaltól kezdve különvonatok és különhajók szállították.

Vasárnap délelőtt kilenc órákor egy diszszázad vonult ki a szpliti állomásra, majd később a vasúti állomás peronján megjelentek az előkelőségek, Pavle hercegnek, Öfelsége Alekszandar király kiküldöttjének fogadására. A vendégek között voltak Svirjuga, Radivojevic és Drinkovics miniszterek, dr. Bauer érsek és Mestrovics Iván szobrászművész, Cell angol admirális, a Szplitben időző angol flotta parancsnoka.

Az udvari vonat tíz órákor futott be az állomásra. A katonazene a vonat bevonulásakor eljátszotta az állami himnuszt és a közönség lelkesen ünnepelte a vonatból kiszálló királyi herceget. Dr. Raecics szpliti polgármester üdvözlölte a király kiküldöttjét, aki röviden megköszönte az üdvözlést, majd beszélgetni kezdett a fogadtatásra megjelent előkelőségekkel. Ezután Perovic főispánnal autóbábaült és a kikötőn keresztül a Diocletian palota elé hajtatott. Az egész uton sűrű sorolat állt a lakosság és nagy lelkesedés-

sel üdvözölte Pavle herceget. A Diocletian palota ezüst kapuján előtt állt meg az automobil. A kapu előtt felsorakoztak a szokolok és az orlovok, azonkívül nagyszámú közönség is jelen volt, amely lelkes éljenzésben tört ki, amikor megpillantották a város magas vendégét. Pavle herceg bement a palotába, de röviddel ezután kíséretével a székesegyházba ment, ahol dr. Bonafacius szpliti püspök és dr. Bauer zagrebi érsek őszláv misét mondtak. Pavle herceg a templom első padjában ült, oldalán dr. Hüdin szibeniki görögkeleti püspökkel.

A szentmise után a térre mentek. Pavle herceg a részére elkészített emelvényre ment, ahol dr. Raecics polgármester mondott nagy beszédet. A polgármester a lakosság nevében üdvözölte a herceget, mint Öfelsége kiküldöttjét és hangsúlyozta, hogy ez a szobor örökké hirdetni fogja, hogy Szplitben már tizenhárom évszázad óta élnek horvátok. Pavle herceg válaszul a polgármester beszédére, majd a szobor elé lépett és azt leleplezte. Ezután dr. Bauer zagrebi érsek nagy beszéd keretében szentelte fel a szobrot. A felszentelés után az első koszorút Pavle herceg helyezte a szoborra Öfelsége a király nevében. A király nagy habérkoszorút küldött a szobor talapatárára, ezzel a felírással: Grgur püspöknek, Alekszandar. Ezután a többi koszorúkat helyezték el.

A noviszadi reformátusok ünnepe

Noviszadról jelentik: Vasárnap nagy ünnepségek között tartották meg Noviszadon az Adamovics (Darányi)-telepen építendő második noviszadi református templom alapkövetését. Az ünnepségen többszáz főnyi közönség vett részt és megjelent az igazságügyminiszter képviselőjében Raniszavljevic Szlávko osztályfőnök, a bácskai tartomány képviselőjében Klicin Mita tartományi biztos, míg Noviszad városát dr. Borota Branislav polgármester képviselte. A bácskai református egyházmege dr. Kurz Henrik világi elnökkel, Agoston Sándor esperes, feketisci lelkésszel és Glöckner Károly alesperessel képviseltette magát. Kivülük megjelentek még az ünnepségen Débat Lajos moravicsi, Benedek László pacsiri, Faragó Ferenc maradiki lelkészek, valamint több bácskai református hitközség képviselője.

Az ünnepség vasárnap reggel nyolc órákor a belvárosi református templomban ünnepi istentisztelettel kezdődött, amelynek végeztével a közönség az építendő templom helyére vonult, ahol Horváth Lajos noviszadi református lelkész méltatta az alapkövetés jelentőségét. Benedek László pacsiri lelkész ünnepi beszéde után az egyházi dalárda énekeket adott elő, majd Agoston Sándor esperes és Glöckner Károly alesperes bejelentették az építendő templom alapkövet. Agoston Sándor esperes megálmodta az építkezést és közben Fülöp Károly építőmester befelezta az alapkövet. Débat Lajos lelkész ezután az uralkodóért és a kormányért mondott imát. Végül Agoston Sándor esperes megálmodta a jelenlevőket.

Délben a Maros-vendéglőben közös ebéd volt, amelyen Hraniszavljevic Szlávko miniszteri osztályfőnök, Klicin Mita tartományi biztos, Agoston Sándor esperes és Horváth Lajos noviszadi lelkész mondtak felköszöntőt. Este hat órákor vallásos est volt a református templomban, amelyet ima vezetett be, majd Agoston Sándor esperes amerikai utjáról tartott beszámolót. A vallásos összejövetelt és alapkövetési ünnepségeket egyházi dalok fejezték be, amelyeket az egyházi dalárda és a női bibliakör énekkara adtak elő.

Hadzsics hadügyminiszter jelenlétében futották le a noviszadi löversenyét

Kitűnően sikerült a „Petár trónörökös” lovaregylet első őszi versenye

Noviszadról jelentik: A Petár trónörökös nevét viselő vajdasági lovaregylet vasárnap rendezte meg első őszi futását Noviszadon, amely a várakozáson felül fényesen sikerült. A versenyen megjelent Hadzsics Szevan tábornok, hadügyminiszter több beogradi tábornok és a noviszadi tábornoki kar, valamint nagyszámú előkelő közönség is jelen volt a versenyen.

Az idény első löversenye sportbelileg is kitűnően sikerült. Valamennyi futam érdekes és szép küzdelmeket nyújtott és az alábbi eredményekkel végződött:

I. Mezei és ívelvü lovak versenye: (8 induló). 1. Pravda (Futaki ménés), lovagolta Balázs, 2. Fűrge (Lelbach-istálló), lovagolta Teleki, 3. Intrigant (kagyorgyevői ménés), lovagolta Lapos. Tot.: 10:25, helyre 13, 17.

II. Kétfésűk versenye: (11 induló). 1. Diagoras (Dungyerszki György), lovagolta Lapos, 2. Alhimost (Futaki ménés), lovagolta Lebb, 3. Napsugar (Dun-

gyerszki György), lovagolta Teleki. Tot.: 10:23, helyre 16, 20, 24.

III. Nemzetközi díjverseny: (4 induló). 1. Bosznac (Georgljevic ezredes), lovagolta Vondra, 2. Druza (Tomics főhadnagy), lovagolta Pintér, 3. Romeo (dr. Dungyerszki Gedeon), lovagolta Balázs. Tot.: 10:15, helyre 11, 14. A győztes lovat sorsolás után az 1352. számú jegy tulajdonosa, Stefanovic Stefan volt noviszadi vasúti vendéglős nyerte meg.

IV. Általános versenye: (8 induló). 1. Plast (Dungyerszki György), lovagolta Lapos, 2. Riz-Bizi (dr. Dungyerszki Gedeon), lovagolta Balázs, 3. Hut-Hopp (Futaki ménés), lovagolta Vondra. Tot.: 10:15, helyre 11, 16, 13.

V. Akadályversenye: (6 induló). 1. Antonija (Eigen-istálló), lovagolta Vondra, 2. Futórósa (Csoszics), lovagolta Pintér, 3. Miniatur (Pugovics), lovagolta Hoor. Tot.: 10:17, helyre 11, 12.

Anglia és Franciaország között teljes az egyetértés

Lord Robert Cecil nyilatkozata

Londonból jelentik: Lord Robert Cecil szombaton visszatért Genéből Londonba és fogadta a sajtó képviselőit, akik előtt többek között a következőket mondotta:

— Anglia és volt szövetségesei között teljes az egyetértés. A valóságban nem létezik többé rossz barátság. Franciaországgal viszonyunk igen szívélyesre változott és megsemmisültek mindazok az ellentétek, amelyek a két szövetséges között fennállottak. Franciaországgal számos, különösen gazdasági kérdésben sikerült egyöntetű fellépést biztosítani és ha a multban akadtak is jelentéktelen, el nem kerülhető

félreértések a két ország között, ugy azokat ma már teljesen kiküszöböltük. Féltreértések természetesen mindig támadhatnak, de ha ez a lehetőség nem állna fenn, ugy semmi szükség sem volna a Népszövetségre.

Lord Robert Cecil nyilatkozataiban kijelentette, hogy azért vonta vissza az előkészítő bizottsághoz benyújtott határozati javaslatát, miután annak nem volt semmi egyéb célja, mint bizonyos kérdésekben elfogadtatni azt az álláspontot, hogy a meglévő helyzetet nem lehet megváltoztatni. Miután ezt a célt a javaslat letárgyalása nélkül is elérte, nem látta szükségét a bizottság előtt való tárgyalásának.

céllából két postahivatalnokkal, Ljumovic Dragoszlávval és Csoszics Vaszlíjével szövetkeztek. A postahivatal kifosztásának terve fejleszen állott s ez szerint az elrabolt pénz egy részét a csoport tagjai között osztották volna fel, míg a másik részét a két postahivatalnok kapta volna. A csoport vezetői gondoskodtak a két hivatalnok meneküléséről is és kényelmes étetet ígértek nekik Oroszországban.

Augusztus végére tervezték a beogradi II. számú postahivatal kifosztását, a rendőrség azonban idejében le tartóztatta a banda tagjait.

A rendőrség negyven embert tartóztatott le ebben az ügyben.

A nyomozás megállapította, hogy a mozgalomból hiányzott minden idealizmus és ezek a kommunistaok csupán pénzürt dolgoztak

és legnagyobb részük külföldről jött. Mára a beogradi rendőrség odaadó működésének, ezeket az embereket ártalmatlanná tette.

Az Avla ügyvékség ezzel kapcsolatban jelenti, hogy a letartóztatott kommunistaok között volt Bracsnovic Bracsn montenegrói piacei születésű kommunista, aki Beogradban mint csehoszlovák alattvaló Modracsek Gáspár néven élt. Bracsnovic Bracsn szeptember 25-ikén hallgatták ki, aki kihallgatása alkalomával kijelentette, hogy az országos kommunista párt titkársága Beograd egyik külvárosában volt elhelyezve. Az uccát, sem a házáért nem tudta megmondani, ellenben közölte, hogyha oda kivezetnék, meg tudná mutatni a házat. A beogradi rendőrség két rendőrtisztviselője szeptember 27-ikén délelőtt kivezette Beograd egyik külvárosába Bracsnovicot, aki,

amikor egy nyílt mezőre értek, futásnak eredt. A rendőrtisztviselők többször utána kiáltottak, de Bracsnovic örült iramban tovább futott. Látsva, hogy a kommunista azért csalta ki őket a néptelen külvárosba, hogy megszökjön,

elvérték a revolvéroikat és utána löttek. A lövések halálosak voltak. Ebben az ügyben a rendőrség még folytatja a vizsgálatot.

Felszámol a volt horvát parasztpárt bankja

A részvényesek elveszítik tőkéjük felét

Zagrebból jelentik: A horvát parasztszövetkezet bank részvényesei szombaton este ülést tartottak Zagrebban. Az ülés összehívása azért vált szükségesse, mert a bank nagy veszteségekkel dolgozott és a parasztiak lényegesen felülmúltak az aktívákát. A gyűlésen éles támadások hangzottak el a bank vezetősége ellen, amely mint ismeretes, főleg a volt Radics-párt vezetőiből áll és tagjai többek között Predavec, Kosutics és Krnjevic. A felszólalók kifogásolták, hogy az említett politikusok sok részvényt jegyeztek, de legnagyobb részt a részvényeknek még a husz százalékát sem fizették be. Predavec, mint elnök jogtalanul haterer dinár fizetést vett fel és egy millió dinár fedezetlen hitelt kapott. Azonkívül a hitelnyújtásban és a tranzakciók lebonyolításában az üzleti érdek fölül helyezték a politikaikat és így többek között a Pesttács-tele parcellázáson és más politikai jellegű ügyleteken igen sokat vesztettek.

Héves vita után a közgyűlés elhatározta, hogy likvidálja a bankot és a likvidáló bizottság elnökéül dr. Kosutics Istvánt választották meg.

A bank felszámolásával érzékeny veszteség ér a horvát parasztpártot, mert valószínű, hogy a részvényesek a befizetett részvényökre felét elveszítik.

Véres tüzharc csendőrök és rablók között Szerbiában

A rablóbanda egyik tagja elesett, több haramia megsebesült

Ivanicáról jelentik: Tomics Milán ismert rablóvezér nemrégben egy rablóbandát szervezett. A banda Dobra Voda környékén levő erdős vidéken telepedett le és kisebb lopásokból élt. A csendőrök tudomást szereztek arról, hogy a veszedelmes rablóbanda a dobavadai erdőkben tartózkodik, mire erélyes akciót indítottak kézrekerítésükre. Vasárnap egy megerősített csendőrsőrs észrevette a rablókat, mire nyomban megindították ellenük a tüzelést. Tomics bandája sortűzzel felelt és a csendőrök és a rablók között valóságos tüzharc fejlődött ki, amely igen sokáig tartott. A kevésszámú csendőrsőrs legnagyobb eréllyel folytatta a rablók ellen a harcot, mire a tulerőben levő rablók kénytelenek voltak visszavonulni. A csendőrök segítségére felfegyverzett polgárok is indultak. A lövöldözés után a csendőrsőrs az erdőkben rátalált az egyik rabló holttestére. Megállapították, hogy az Szoldatovic Velimir büntetett előléti rabló volt. A többi rabló elmenekült. A rablók menekülésük után vérnyomokat hagytak maguk után, amiből arra következtettek, hogy több bandita megsebesült.

Az Ivanicai és a dobavadai csendőrsőrs több csendőrdjárót küldött ki a veszedelmes rablóbanda kézrekerítésére.

Fasiszta összeesküvést lepleztek le Litvániában

Ágost Vilmos porosz herceg is résztvett az acélsisakosok hadgyakorlatán

Kovnából jelentik: Alig néhány nappal az új litván kormány hivatalbalépése és a rend helyreállítása után a hatóságok

nagyrányu fasiszta összeesküvést lepleztek le.

Ennek a szervezkedésnek az volt a célja, hogy megbuktassa a Tubelis-kormányt és erzsakos eszközökkel ismét Woldemarast emelje az elnöki méltóságra. Az összeesküvő fasiszták között feltűnően sok a katonatiszt, akik közül a rendőrség már sokat őriztebe vett.

A szélsőjobboldalhoz tartozó acélsisakosok egyesülete, mint azt a kovnáoi hatóságok kiderítették, nemrégiben

a németországi Langenberg közelében valóságos hadgyakorlatot tartott, amelyen körülbelül három ezer ember vett részt.

A hadgyakorlatokon Ágost Vilmos porosz herceg is

megjelent, aki előtt az acélsisakosok hadserege előírásos katonai díszfelvonulást rendezett és különböző hadi mutatványokat mutatott be. A porosz herceget az acélsisakosok vezérkara vette körül, amelyben több magasrangú katontiszt is helyet foglalt.

Az acélsisakosok tiszletere a vezérkar, élén a herceggel, a hadgyakorlatok befejezése után vacsorát adott Langenberg községének közpirtőjében.

A vacsorán számos köztársasággelens beszéd hangzott el

és a résztvevők a köztársaságot gunyoló dalokat énekeltek.

A litván hatóságok pontos értesüléseket szereztek a fasiszták mozgólódásairól és azt hiszik, hogy sikerült az összeesküvést csirájában elfojtani. A nyomozás nagy eréllyel folyik és a napokban még számos szenzációk letartóztatást várnak.

Kommunista szervezkedést lepleztek le Beogradban

A kommunisták ki akarták fosztani az egyik fővárosi postahivatalt — Negyven kommunistát letartóztattak

Beogradból jelenti a központi sajtóiroda: Az a nyomozás, amelyet a kommunisták ellen folytattak Beogradban, megállapította, hogy a kommunista mozgalom teljesen szétbomlott, azonban a maradékok tovább szervezkedtek és újabb sejtákat alakítottak. A nyomozás során különösen megállapítást nyert az a tény, hogy

nincs semmiféle ideális vagy osztálymozgalmról szó,

hanem olyan egyének állottak össze, akik külföldi kommunista szervezetek kezdeményezésére akartak az országban kommunista mozgalmat létrehozni. Megállapította a nyomozás, hogy a letartóztatott kommunisták külföldről kapták a megbízásokat és a pénzt is. Az új kommunista szervezkedést nem lehetett csirájában elfojtani, nem is lehetett széles kiterjeszkedését, mert nem osztályalapon volt felépítve. Külföldről jött kommunista

ügynökök olyasmint akartak létrehozni, amilyent a külföld kívánt, de ez a törekvésük eredménytelenül végződött, mert a mi polgárságunk körében kevés ember vállalkozik ilyen mozgalomra.

Ennek az új csoportnak legfőbb feladata az volt, hogy kommunista hírszolgálatot szervezzen Jugoszláviáról. Ezt sikerült megszervezniök és tendenciózus híreket küldtek a külföldre, hogy a kommunisták ezt felhasználhassák. Céljuk volt továbbá a kommunista sejtéknek, hogy a polgárság körében elégedetlenséget keltsenek különféle rápiratok és brosúrák segítségével és különösen faji túrelmetlenséget és sovínizmust akartak előidézni, mindezt külföldi kommunista pénzekből. Ez a csoport egyébként

arra is készült, hogy kifosztja a beogradi II. számú postahivatalt,

amikor ott a legtöbb pénz gyűlt össze. Ennek előlése

HIREK

Rodics Rafael beogradi érsek Kovinban és Banatszki Karlovacón. Becskerekről jelentik: Rodics Rafael beogradi érsek, bánáti apostoli kormányzó...

Francia aviatikusok Beogradban. Beogradból jelentik: Vasárnap délelőtt Bukarestből Beogradba érkezett egy Potez 45 jelzésű gépen négy francia aviatikus...

Kosztics sakkmeister szimultán előadása. Jól sikerült szimultán előadást tartott Kosztics Boris világ-hírű jugoszláv sakkmeister a szubotical sakk-körben.

A vrbászi községi képviselőtestület rendkívüli közgyűlése. Novivrbászról jelentik: A vrbászi képviselőtestület az elmúlt csütörtöki rendkívüli közgyűlést tartott...

Lemondott Kikinda város tiszti főügyésze. Kikindáról jelentik: Dr. Szremac János ügyvéd, Kikinda város tiszti főügyésze benyújtotta állásáról való lemondását.

Hétfőn van a földadókivetés elleni felebbezések benyújtásának utolsó napja. A szubotical kataszteri hivatalhoz hétfőn délig lehet bezárólag benyújtani az 1929. évi földadó kivetése elleni felebbezéseket.

A becskereki Jadranszka Sztraszsa előadásorozatot rendez a bánáti községekben. Becskerekről jelentik: A Jadranszka Sztraszsa becskereki szervezetének választmányja a napokban ülést tartott...

Járási utbizottság alakult Kulán. Novivrbászról jelentik: Kulán néhány nappal ezelőtt megalakították a járási utbizottságot, amelynek feladata lesz, hogy az összes járási utak jókarbantartásáról gondoskodjék.

Sulyos szerencsétlenség a vinkoveci vasúti vonalon. Oszliekről jelentik: Sulyos szerencsétlenség történt vasárnap délelőtt a vinkoveci vasúti vonalon Grancsina és Andrijevec állomások között.

A rogaskaszlatinai sakkverseny kilencedik fordulója. Zagrebből jelentik: A rogaskaszlatinai sakkverseny kilencedik fordulójában Rubinstein győzött Flor ellen, Maróczy Könyig ellen.

ÉRTEKEZLET A SZUBOTICAL LLOYDDBAN. A szubotical Lloyd elnöksége ezúton is kövi a bereskedőket és gyárosokat, hogy hétfőn és kedden este (i. hó 30-ikán és október 1-én) fél 9 órakor a Lloyd olvasótermében a városi fogyasztási adóról szóló szabálytervezet tárgyában tartandó folytatós értekezleten minél nagyobb számban jelenjenek meg.

Betörések Bácskogradistén. Péntekről szombatira virradó éjjel két betörést követte el Bácskogradistén. A betörők Buttás Pál hentesmester és Pencsenka Sándor vegyeskereskedő üzletébe hatoltak be.

Emléket állít a becskereki szerb nőegylet Dániel Konstantin sírjára. Becskerekről jelentik: A becskereki szerb jótékony nőegylet vasárnap délután tartotta közgyűlését dr. Zsupanszki Szilvákóné elnökű elnöklétével.

Meghalt a Vrbászon szerencsétlenül járt munkás. Novivrbászról jelentik: Szombaton éjjel a vrbászi Hetzel-szabatáriumban meghalt sebeibe Gerényi István cukorgyári munkás, akit csütörtöki szonibori vonat elütött.

Könnyűgést, megkülést, rekedtséget, tüdőbajokat biztos eredménnyel gyógyít a Sirolen Gyógyszertárban kapható.

Dlások figyelmébe! A gimnázium magyar tagozatában használatos összes tankönyvek megérkeztek és kaphatók Vig Zsigmond Sándor könyv- és papírkereskedésben.

Erdogtalan szerelem miatt öngyilkossági kísérlet. Beogradból jelentik: Gyurics Milica fiatal beogradi lány vasárnap Glavasevic-uca 6. szám alatt levő lakásában zsírszádot ivott és súlyos belső sérülésekkel kórházba szállították.

Aranyérről és az evvel járó béldugulás, repedés, kelés, gyakori vízelési inger, deréktífás, mellszorulás, szívdebobogás és szédülési rohamoknál a természetes »Ferenc József« keserűviz használata mindig kellemes megkönnyebbülést, sőt gyakran teljes gyógyulást eredményez.

SPORT

A Sport hatalmas győzelmet aratott az SzMTC. felett A Ferrum legyőzte a Villanytelepet

A bajnokság harmadik fordulója sem maradt adós a meglepetéssel. A két legjobbban indult csapat, a Sport és az SzMTC találkozott egymással a pontokért vasárnap.

amelyből a Ferrum szerencsésebb együttese került ki győztesen. A bajnokság állása a harmadik forduló eredményei alapján így alakult:

Table with 4 columns: Rank, Team, Points, Goals. 1. Sport 2 2 - - 10:1 4, 2. Bácska 1 1 - - 3:1 2, 3. SzAND 2 1 - 1 5:3 2, 4. Ferrum 2 1 - 1 3:3 2, 5. SzMTC 2 1 - 1 3:7 2, 6. Zsak 2 - - 2 1:8 -, 7. Villanytelep 1 - - 1 0:2 -

Ferrum—Villanytelep 2:0 (1:0)

Bajnoki. Bíró: Balázs. Unalmas, időnként durva mérkőzést hozott a két csapat találkozása. A Ferrum jobb volt és megérdemelten győzött, bár a múlt vasárnapi formáját nem játszotta ki.

novics tizenegyesét azonban Ábrahám kapus könnyen kivédte. Mintegy negyedórát tartott a Ferrum fölénye és ezt a negyedórái fölényt ki is használta gólszerzésre.

Ferrum: Mahalik — Ceglédi I., Ceglédi II. — Ruzman, Bogdán, Kulifal — Deák, Dudás, Sztojanovics, Zvekán, Volasek. Villanytelep: Ábrahám — Miskovics, Bojnicki — Kopasz, Plancsik, Piszánics — Kolter, Balázs, Tamási, Speier, Csik.

A második féldél szintén Ferrum támadásokkal indult és már a 6. percben megváltozott az eredmény. Sztojanovics szépen szöktette önmagát és áttörve a védelmet, belőtte a második gólt.

SAKK

Küzdelem a világbajnokságért

Véget ért az első szakasza a világbajnoki küzdelmeknek. Az eddigi eredmény 5:3 dr. Aljechin javára. Érdekes, hogy az eddigi nyolc játszából mindössze kettő végződött remisszel és hat játszma közül négyet dr. Aljechin és kettőt Bogoljubow nyert.

A jelenlegi világbajnoki küzdelmek kapcsán nem lesz érdektelen, ha megemlékezünk az eddig lefolyt világbajnoki sakkmérkőzésekről. Az első sakkvilágbajnok Morphy Pál volt, akinek életében számbajöhető ellenfele nem volt. Életének tragikus befejezését — fiatalon összeroppantak az idegei és utolsó éveit elme-gyógyintézetben töltötte — eléggé ismerik a sakkzók. Morphy a szenzációs kombinációk nagymestere volt és ezt a játékstílust a pozíció játék váltotta fel, amelynek Steinitz Vilmos lett az utódja. Steinitz nyolc éven át tartotta a világbajnokságot, hogy azután azt átengedje minden idők legnagyobb sakkzójának — a lélektani sakk mesterének, dr. Lasker Emanuelnak. Lasker huszonhét évig volt a világ legerősebb játékosa. És nemcsak a világbajnoki mérkőzéseken győzelmeskedett, hanem nagyobb versenyeken, ahol indult, majdnem mindig megszerezte az első díjat. Lasker 1921-ben irreális körülmények között engedte át a világbajnokságot a nála jóval fiatalabb Capablancának. Dr. Aljechin 1927-ben győzelmeskedett Capablanka felett és azóta dr. Aljechin a sakk világbajnoka.

*

76. számú játszma.

Bogoljubow	Dr. Aljechin
1. d2—d4	Hg8—f6
2. c2—c4	e7—e6
3. Hb1—c3	Ff8—b4
4. Vd1—b3	c7—c5
5. d4xc5	Hb6—c6
Itt számitásba jön Ha6 is.	
6. Hg1—f3	Fb4xc5
7. Fc1—g5	h7—h6
8. Fg5xf6	Vd8xf6
9. e2—e3	b7—b6
10. Ff1—e2	Fc8—b7
11. Hc3—e4	Vf6—e7
Fb4+ra, Vxb4 következnek.	
12. 0—0	0—0
13. Ba1—d1	Bf8—d8
14. a2—a3	Ba8—c8
15. Vb3—c2	d7—d5
16. c4xd5	e6xd5
17. He4xc5	b6xc5
Az elszigetelt gyalogpár ebben az állásban nem gyenge, hanem ellenkezőleg bizonyos nyomást gyakorol a világos állásra.	
18. Bf1—e1	d5—d4
19. Fe2—d3	d4xe3
20. Be1xe3	Ve7—f6
21. Bd1—e1	Hc6—d4
22. Hf3xd4	c5xd4
23. Be3—e2	g7—g6
A vezér nem volt üthető Be8+ és matt miatt.	
24. Ve2—d2	Fb7—a6
Sötét a d4 szabadgyalogot blokirózó futót eltávolítja.	
25. Fd3xa6	Vf6xab
26. Vd2xh6	
Világosnak most gyalog előnye van, de ezzel szemben a sötét szabadgyalog igen erős és ennek folytán sötét állása jobb.	
26. ...	d4—d3
27. Be2—d2	Bd8—e8
28. Be1—d1	Bc8—c2
29. h2—h3	Va6—f6
30. Kg2—h1	...
Fontos lépés: 30. b4-re Be2 döntő erősen következne, míg most Be2-re Bxd3 jöhet.	
30.	Bc2xb2
31. f2—f3	Bb2xd2
32. Vh6xd2	Vf6—d4
33. Vd2—b4
Vxd3 nem megy, Be1+ miatt.	
33.	Vd4—f2
34. Kh1—h2	Be8—e2
35. Vb4—b8+	Kg8—g7
36. Vb8—g8	Vf2—d4
37. Vg3—g4	Vd4—e3
38. Vg4—g3
A mentő kombináció bevezetése. ...	
39.	Ve3—c4
40. f4—f5!	Kg7—h6?
Vxf5-re 41. Bxd2, Bxd2, 42. Ve3+következne.	
Kosztics mester Kh6?-ot gyengének tartja és itt a következőt nyervest analízálta ki:	
40.	Vc2! 41. f6+, Kh7, (Kxf6 rossz, Vf3 miatt) 42. Vh4+, Kg8, 43. Vh6, Vc7+! és nyer.
41. f5xg6	17xg6
42. h3—h4	----

Sötét király állás a gyalogsere által meggyöngyült és ellenjátékra ad alkalmat.

42.	Ve4—d5
43. Vg3—g4	Vd5—e5+
44. Vg4—g3	Ve5—d5
45. Vg3—g4	Bc2—c4
Ez egyenlő a remisszel, de sötétnek nem volt jobb folytatása.	
46. Vg4—g5+	Vd5xg5
47. h4xg5	Kh6xg5
48. Bd1xd2	Be4—a4
49. Bd2—d3	Kg5—f4
50. Kh2—h3	g6—g5
51. Bd3—b3	remis.

Bogoljubow leleményesen mentette meg a játékot, bár dr. Aljechintől szokatlan a 40. lépésben elkövetett hiba, amellyel a nyert vég állást kiadta a kezéből.

*

77. sz. játszma. Budapest 1929

Havas!

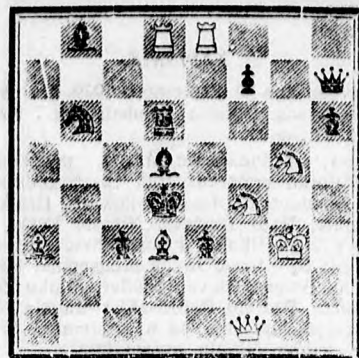
1. d2—d4	Dr. Tartakover.
2. c2—c4	d7—d5
3. Hb1—c3	e7—e6
4. c4—d5	c7—c5
	c5xd4
Tartakover örökösén kíséretezik régi a teórija által rossznak minősített változatokkal.	
5. d1—a4+	sötét játékát.
Szellemes lépés, amely megdönti	Vd8—d7
5.	Hb8—a6
6. Hc3—b5	Ke8—d8
7. d5—d6	
Valamivel jobb 16.	8. Fc1—f4
8. Fc1—f4	f7—f6
9. Hg1—f3	e6—e5
10. Ff4xe5	f6—e5
11. Hf3xe5	Vd7—e6
12. Va4xd4	Fc8—d7
13. e2—e3	Ba8—c8
14. Hb6xa7

Nem jó lett volna 14. Fc4, Bxc4 miatt és sötét két figurát nyer a bástyáért.

14.	Ff8—d6
Nincs más: Bb8-ra Fc4 következnek:	Ve6xd7
15. He5xd7	b7xa6
16. Ffexa6	Kd8xc8
17. Ha7x	Kc8—c7
18. Ba1—d1	Hg8—f6
19. 0—0	Kc7—d8
20. Vd4xa7+	Kd8—c7
21. Va7—a8+	
22. Va8xh8 és sötét a 35. lépésben feladta.	

55. sz. feladvány.

A. G. White (Lüchfield)

Matt 2 lépésben.
Világos: Kg3, Vf1, Bd8 és e8, Fa3 és d3, Hf4 és g5. (8. figura).

Sötét: Kd4, Vh7, Bd6, Fb8 és d5, Hb6, gyc3, e3, f7 és h6. (10 figura).

53. sz. feladványunk helyes megjelölése: Bf3—f8! Helyesen fejtették meg: Goldmann Lajos, Noviszad, Kecskés János Szt. Kanizsa, Schöfer József Bajmok, Schöffer Józsefné Bajmok, Schöfer Péter Bajmok, Rosenfeld Pál Szubotica, Ij. Szkala Simon Szubotica, Fontányi Ferenc B. Topola, Kucsura Károly B. Topola, Herskovics József B. Palánka, Lővy Jenő B. Palánka, Halász István Maronos és Nagy Herminka Mali-Idjos. A könyvjutalmat Lővy Jenő B. Palánka nyerte.

*

SAKKHIREK

A rogatska slatinaí első jogoszláv nemzetközi verseny javában folyik. Az első helyen Maroczy Géza a magyar veterán bajnok áll, Flohral egyforma pontszámmal. Közvetlen utánuk 1/2 pont különbséggel jönnek Rubinstein, Takács, Grünfeld és Sämisch. Az első négy helyezett Maroczy, Rubinstein, Grünfeld és Schämisch lesznek, míg Flohr és Takács a meglepetések emberei. Az utolsó három hely Jovanovics, dr. Singer és Rozics között fog megoszlan, azt hisszük azonban, hogy Rozicsnak biztosan sikerül majd ebből a küzdelemből győztesen kikerülni és nem lesz kényaaelen az utolsó helyen dr. Singerrel osztozni. A jugoszlávok közül Pirc szerepel a legjobban, aki a lista elején áll.

*

ÜZENETEK

Horváth Béla Szent: A beküldött feladványok nem felelnek meg.

Weigand Mihály Szombor: A beküldött feladvának szépség hibája, hogy a matt többféleképp is megadható.

Nagy Herminka Mli Idjos: A beküldött végjátékhoz már volt szerencsénk, csak hogy akkor Herbatin Kálmán Mali Idjos volt a szerzője. Ha sor kerülne is rá, nem tudjuk kinek a neve alatt közöljük. A beküldött három lépéses könnyebb fajsúlyu.

Az élet és halál birodalmát megtalálták a láthatatlan fény zónájában

Megszűnt a háboru egyik réme, de jön az új rém, amely egyuttal megváltja az emberiséget a betegségektől

A fizikusok észrevették, hogy a hangyák kitalálták a sötétben-látást. Persze a sötétséget nem kell abszolút értelemben venni, mert a tére lehet a legnagyobb sugárzásokkal, az emberi szemnek sötét és láthatatlan az egész tündöklés, ha ez nem a szivárvány színei közül való. Az ember csak a pompás égi-jel vörös szelétől viola pereméig rezgő sugarakat látja fénynek: vöröson-innen, ibolyán-tul vak a szemünk, azt mondjuk, sötét van. A hangyák sötét-látó voltak rágegn gyanakodtak. Sötét dobozba tették hát őket, a dobozra aztán rávilágítottak a falán átható, az emberi szemnek láthatatlan, ibolyán-tul sugarakkal. A sötét dobozban óriási nyüzsgés támadt, a hangyák egymást legázolva rohantak ahhoz a ponthoz, amelyet a Röntgen-sugár nekünk láthatatlan fénye megvilágított. A hangyák meglátták a rejtelmes sötét-fényt, azt hitték, ahol világosság van, nyílás is van: a csalóka káprázatot át akartak menekülni.

A fizikusok megirigyelték a hangyák különös sajátosságát. Gyakorlati okok miatt azonban a sötétben látásban nem az ibolyán-tul, hanem a vöröson inneni sugarak birodalmában igyekeztek utánozni a hangyákat. Hősugárzó ivilámpákat szerkesztettek, amelyek sötét fényére épp oly jól reagálnak az ugynevezett fotó-elektromos cellák, mint a rendes fényre. Már pedig tudvalevő, hogy a távolbalató készülékek lényege az ilyen fotó-elektromos cella.

Ily módon a láthatatlan sugarakkal megvilágított sötét országutak és hadállások minden titokzatos eseményát könnyen meg lehet figyelni a sötétben távol-

balató készülékkel. A háboru egyik réme, a meglepésszerű éjszakai támadás: megszűnt.

A halál rezgése.

A rádió szórakoztat, a fény elkápráztat, a Röntgen sugár gyógyít. E határok közt azonban végtelen sok hullámrezgés van, amelyek nagy részéről semmit sem tudunk. Néhányat e rezgések közül sikerült már elcsípünk és ezek azt a megdöbbentő látszatot keltyik, hogy e rejtelmes sugárzóna az élet és halál birodalma.

Most aztán kvarckristályokkal különös, egész rövid hullámu sugarakat sikerült előállítani, amelyeknek az élő anyagra megrázó befolyásuk van: az ilyen sugárkévébe került legyek pillanat alatt élettelenül pottyantak le. Ugyanez a sors éri az ilyen láthatatlan fényvel megvilágított baktériumokat is.

Ezek a sugarak nem az élőlényt, hanem magát az életet robbantják fel. Az élő anyag legfontosabb alkotórésze ugyanis a fehérje, amely az eddig ismert legbonyolultabb összetételű atomcsoport. Ezt úgy kell érteni, hogy az élet magja körül rengeteg atom, illetve elektron táncol, egy komplikált rezgő táncot és maga ez a tánc az élet. A halálhozó rezgések megzavarják ezt a harmónikus táncot és új rezgésre, haláltáncra kényszerítik az atomokat. A pusztulást okozó betegségek ez az új és gyógyíthatatlan fajtája tehát molekularis krízis: elveszti az élet a létformáját.

Szerencsére ma még oly kis mennyiségben tudják csak előállítani ezeket a halálrezgéseket hogy nagyobb organizmust például az embert, nem lehet még vele pusztítani.

Ha egyszer, alighanem rövidesen, bekerül ez a páratlan veszedelem is a háborus eszközök sorába, ugyanakkor vége szakad az élet ugyszólván valamennyi nyavalyájának. Ha ugyanis ismerjük majd a halál összes sugarait, elpusztíthatjuk az életre káros baktériumokat.

A világtűr rejtelmes aránya, amely ellophatóan.

Kaliforniában nemrégiben épült fel a világ legmodernebb, legegyszerűbb és egyben legerősebb csillagvizsgálója. Az eszközei a pillanatban páratlanok. Óriási sziklahegyre építették, hogy távol és ment legyen minden földi zavartól. Amikor kész volt, észrevették, hogy a napsugarak hatására az egész sziklahegy minduntalan meggörbül, ez a «sziklaszilárd» alapokra épített obszervatórium tehát részegen dülöngöl, csillagászati mérésekre alkalmatlan. Ez a pechje. Mégis itt találták meg a világtűr rejtelmes nemes fémét, egy elképesztően nehéz anyagot, amelyből egy liternyi hatvanezer kilogrammot nyom, tehát egy ilyen kis mennyiséget hat vagonnal tudna csak elszállítani a tóvaj. Az aranyak ez a királyi testvére valóban ellophatóan.

Ezt az eddigi ismeretlen anyagot, amely oly ügyesen rejtőzött el a világtűrben a fűrésző emberi szem elől igen érdekes módon leplezték le. Észrevették, hogy a Sirius, ez a gyönyörűen tűndöklő csillag, nem tartja be a matematikusok által előírt égi menetet. Vizsgálatot indítottak tehát ellene, szabálytalan kozmikus hajtás címén.

A múlt században egy ilyen vizsgálat már szenzációs eredményre vezetett. Leverrier kiszámította, hogy a naprendszer bizonyos menetrendi zavarait csak egy ismeretlen égitest okozhatja, amelynek kiszámította nagyságát, súlyát és pályáját, sőt azt is megmondta, hogy a csillagos ég melyik részén keressék. A kérdéses helyen meg is találták az ismeretlen zavarót: így fedezte fel távcső nélkül, pusztán számolással egy matematikus a Neptun.

Most is elkezdtek számítani és megint csak matematikával megállapították a Sirius szabálytalan hajtásának «enyhítő körülményeit». A számítások szerint egy hatalmas tömegű égitest a «fölbujtó», amely vonzásával eltéríti a Sírúst az egyenes útról.

Távcsővel utána néztek a dolognak és az említett kaliforniai Lick obszervatóriumban fel is fedezték a Sírúst mellett egy kis fénylő pontot, a nagytömegű zavarót. Az új csillag térfogata azonban oly kicsiny, hogy nagy tömegét, vagyis óriási súlyát tekintve, ennek az eddigi ismeretlen égitestnek az anyaga hatvanegyszer nehezebb a víznél. Ez azt jelenti, hogy az új anyagból egy gyúszúnyi hatvan kilogramm, egy deci hat tonna, egy liter hatvan tonna, tehát hat vagón szén súlyával egyenlő.

Tudományos szempontból ez a fantasztikus nehéz fém szintén azt bizonyítja, hogy a földön ismert legszilárdabb anyagok is csak laza elektronfátylak, az anyag-mag körül keringő elektronok közt olyan óriási, súlytalan üres terek vannak, amelyek arányosak a csillagrendszerek közt távolságokkal, ugyanezek természetesen az elektronok a csillagokat képviselik.

Oroszlánvadászat a rádióban.

A világ rádióműsorainak hamarosan megvalósuló reformja a kombinált közvetítés. Most készülődik az indulásra egy nagyoobszabású afrikai expedíció, amely rövidhullámú távolbalató leadót visz magával. Az expedíció minden izgalmas eseményét leadják gyenge készülékükön, amelynek hullámaint felerősítve, a fokvárosi nagy leadó fogja közvetíteni.

A kisvárosi szalóban tehát feketekává mellett ruszos ajku hölgyek kényelmesen végignézhetik az izgalmas oroszánvadászatot, hallhatják az oroszánbőgézt, a sortűz ropogását, a benszülőttek sajtáságos nemzeti óbégatását: szóval veszedelem nélkül végigcsinálhatják az egész exotikus expedíciót.

AZ ÜZLET

részletesen tájékoztat
a magyar üzleti világ
eseményeiről.

Ingyenes

mutatványszámot
küld a kiadóhivatal

Budapest, VI., Andrássy-ut 29

MISS VILÁGSZÉPE

DEBRECZENI JÓZSEF ÉS LÁSZLÓ FERENC REGÉNYE

Copyright by Bácsmegyei Napló
1929

Vignier újra megjelenik

A műsor második részében került újra sor Margitra. Most olyan izgatott volt, hogy szinte erőszakkal lökték ki a nehéz selyemfüggöny elé, ahol két sanszont kellett előadnia. Most komolyabban nagy estélyi toalette volt rajta, egy arannyal átszőtt zöld láme-ruha, hosszú uszályval. A megjelenése fejedelmien szép volt és amikor a függöny előtt megjelent, már udvarias taps fogadta. Amikor azonban a rivalda fényében, a színpad előterében meglátta a félig világos nézőtérben feléje irányzott látszóveket, ijesztő lámpaláz vett erőt rajta. Más volt ez, mint az előbb, amikor a félig sötét színpadról énekelte és nem érezte magát ennyire kitéve a reflektorok minden irányból ráömlő fényében ezer szem tekintetének. Hiszen akkor is ugyanennyien bámulták, de nem kellett szembenéznie velük, mint most, itt a függöny előtt a színpad előterének védtelenségében. És Margit maga sem tudta, hogyan hagyják el a hangok a torkát, kényszeredett mosollyal, kényelmetlen, felájult érzéssel énekelte, anélkül, hogy figyelni tudott volna a zenekarra, a bevágásokra és az interpretálás ezerszer begyakorolt kis finomságaira. Az első dal után csak néhány tenyér verődött össze a nézőtérben és a második sanszon után sem erősödött a taps. Az első jelenet szenírozásának és a fiatal nő félmeztelenségének a hatása most nem támogatta Margitot és a közönség, amely az első strófkák alatt még gyönyörködött az énekesnő elegáns toalettejében és szépségében, hamar megunt a gyöngye kis hangon előadott közepes értékű sanszonokat.

Margit kétségbeesve támaszkodott be a függöny nyílásba a színpadra. A Barrison-nővérek és Jack Lorriss most nem borultak a nyakába, mint az előbb első száma után, hanem meggyőződés nélkül hebegtek néhány biztató szót.

— Egész jól fog ez menni, ha nem fogsz ilyen örülni drukkolni... — mondta az amerikai táncos szomorúan.

Az első fellépés után lélektelenül, hangulat nélkül teltek Margit napjai. A kritika néhány udvarias szóval, hűvösen számolt be Miss Világszépe bemutatkozásáról, a legtöbb lap azonban inkább csak a világszépségsverseny győztesének leírását adta, semmint a színpadi produkció kritikáját. Margit érezte, hogy megbukott. A variété-színpadon is, épúgy, mint a filmen. Tisztaiban volt ezzel a Wintergarten igazgatósága is, azonban nem sokat törődött vele, mert hiszen Margareta Wagner műsorba illesztésénél is csak az a szempont vezette a variété vezetőit, hogy azt a vonzóerőt, amit Miss Universe gyakorol a tömegekre, kamatoztassa. A művészi szempont, a színpadi produkció sikere másodrendű kérdés volt és a Wintergarten igazgatóságának számítása be is vált, mert Margit fellépte a hűvös fogadtatás ellenére is vonzott estéről estére újabb érdeklődőket a rendes közönségen túlmenően is.

Margitot azonban nagyon elkeserítette a kudarc. Különösen akkor érezte fájdalmasan, hogy milyen tehetetlen minden szépsége ellenére is csöppnyi tehetség nélkül, amikor egy délután a Kurfürstendami elegáns kávéházában, a Café Wien-ben találkozott Szerday Klárral, aki az első szépségsversenyen a legkomolyabb riválisa volt. A kisportolt testű, feltűnő szép lány meglepve és igen barátságosan közeledett Margithoz.

— Jé, Wagner Margit, maga az kedvesem? Érdemes, hogy itt találkozzunk! — örvendezett.

Margit is örömmel nyújtott kezét volt udvarhölgyének. Intim, baráti beszélgetés indult meg, mintha régi barátok volnának. A beszélgetésből kiderült, hogy Szerday Klárit felfedezték és komoly, nagy színész-talentedűnek tartják. Az Úfánál kapott kitűnő szerződést és első filmjének olyan nagy sikere volt, hogy Reinhardtnek is feltűnt és egy szerepre szerződtette. Most éjjelnappal tanulja a szép német kiejtést, mert a jövő hónapban már bemutatkozik Reinhardt egyik színházában. Ez a beszélgetés egészen lesújtotta Margitot. Lám a kis urvarhölgyből, aki nem kerülhetett a párisi világszépségsverseny zsűrije elé,

komoly, nagy színész lett és ő, a diadalmas Miss Világszépe nem tudja kierőszakolni a sikert és attól kell tartania, hogy nem fogja sokáig konzerválni tudni népszerűségét. Mégsem a szépség minden, hanem más is kell a világhír megtartásához, valami, ami láthatatlan és nehezen fejzhető ki: tehetség.

Esténként kedvetlenül és ambíció nélkül énekelte el előbb a szenírozott jelenetben a kis dalt, majd később a függöny előtt két sanszont, két szám között, egy zsonglőr mutatványa előtt és egy akrobatikus táncosport szereplése után. Úgy érezte, csak arra jó, hogy kitöltse azt az időt, amíg a színpadot átdiszitják és előkészítik a búvész kis asztalát és sok rekvizitumát és amíg a függöny előtt énekel, bántó zajjal húzogatták benn a diszletező munkások a kulisszafalakat.

Balting időnkint megjelent, mindig kedvesen ajándékokkal felvértezve. Ilyenkor egy-két örömtelen éjszakán kedvetlenül viszonznia kellett a férfi csókjait és öleléseit, kötelességszerűen, amiben mindig valami megalázást érzett. Szabad idejében, amikor Balting sem volt Berlinben, a Barrison-nővérekkel és Jack Lorrissal mutatkozott Margit többnyire. Az amerikai táncos hűség barátjával szegődött, hosszú sétákat tett vele a Tiergarten fasoraiiban, a szobrok által övezett Siegesalén, az Unter den Linden széles, elegáns útján, délutánonként moziba vitte el, kis cukrászdákban megüzonnáztatta, általában úgy bánt vele, mint egy kedves, elhagyatott gyerekkel, anélkül, hogy valaha is szó lett volna köztük szerelemről.

A napok egyformán, eseménytelenül multak, amíg egyik estén váratlan szenzáció kavarta fel Margit nyugalmát. A színpadon végzett második jelenésével is és mielőtt visszament volna öltözőjébe, hogy lemaszkírozza magát, néhány perccel még a Barrison-nővéreknél töltött, akikkel másnapra valami találkozót beszélt meg. Amikor azután kinyitotta öltözőjének ajtaját, a meglepetéstől majdnem megmerevedtek a lábai: ott várta az öltözőben egy magas, napbarnított férfi: Alfred Vignier.

A francia író csakhamar megbánta a nizzai hotelszobájában történt jelenet után, hogy nem hívta vissza Margitot. A kis párisi színésznővel kezdődött kalandja egy időre még lekötötte annyira, hogy nem érezte Margit hiányát, de ennek a futó viszonynak hamar vége szakadt. Aztán más nők következtek Vignier életében, amelyben mindig domináló szerepet játszottak az asszonyok, könnyű kis szerelmek, néhány napos futó kalandok és a férfi mindig érezte, hogy ezekben a könnyen ölelésre táruló karokban nem talál teljes kielégülést azóta, amióta Margit tiszta leányságát, első csókjait és odaadó ölelését nekiadta. Mindig jobban és erősebben elhatalmasodott a férfin a vágy Margit után, az ő tikkasztó csókjait szomjazta, szenvedélyes és mégis szemérmes ölelését álmolta vissza. Talán nem is volt ez komoly, nagy szerelem, hanem csak az érzések parancsoló akarata, amely Vigniert egyre jobban hajtotta Margit után. Jó ideig ellentállt vágyainak, de amikor egy képes folyóiratban egyszer újból meglátta a lány fényképét és alatta elolvasta a felírást, hogy Miss Világszépe a berlini Wintergartenben lép fel, nem tudott tovább parancsolni lázadó vágyainak, hanem gyors elhatározással vonatra ült és a leány után jött.

Margit a boldogság szédületével látta most maga előtt Vigniert, akinek emléke változatlan erővel kísértette még mindig magányos, örömtelen éjszakáit. Dermedt meglepetésében nem jött szó az ajkára és minden muzsikánál szebbnek érezte a férfi hangját, amely melegen, bársonyosan simogatta.

— Marguot., drága kis Marguot, csakhogya újra látlak... — muzsikálta boldog crescendóban ez a férfi hang.

(Folytatása következik.)

A „Pyram-paszta“ sok dobozában bádoglap van elhelyezve „Chaplin“ és „Pat i Patachon“ felirattal, melyek ellenében egy igen érdekes gyermekjátékot szolgált ki az eladó

LIFKA-MOZI

Hétfő-őli szerdái
Kiváló újdonság! Pazar rendezés!
Mindent az asszonyért!
Bíró Lajos kézírata után készült kitűnő luxusfilm, főszereplők:
ADOLF MENJOU
a hollywoodi nőcsábító és **KATHLYN CARVER**
Árkon át... bokron át...
vigjáték újdonság
Előadások: 4, 6 és 1/2 9 órakor

Aki állami értékpapírok eladásával foglalkozik, saját érdekében jelentkezzenek „Marljiv“ jelige alatt a Publicitas A. D. Beograd, Kralja Milana 58/IV. cimen.

**Naptárárusítók
figyelmébe!**

Már most rendelje meg az
1930-as
napférszükségletét, mert csak így biztosíthatja, hogy idejében meg is kapja a kalendáriumokat.
Az 1930-ik évi

**„MINERVA“
NAPTÁRAK**

szétküldése október elején megkezdődik. A szétküldés a rendelés beérkezésének sorrendjében történik. A

Minerva Naptárakat

a közönség megismerte, megszerette s keresi, úgy hogy azok árusítása nyugodt és biztos keresetet jelent.

Az 1930-as esztendőre a következő naptárak jelennek meg kiadásunkban:

1. Vajdasági Magyar Naptár
2. Pelőfi Naptár
3. Gazdák Naptára
4. Jézus Szent Szíve Naptár
5. Szőlősgazdák Nagy Naptára
6. Vidám Naptár
7. Kis Naptár

Minden naptár más-más szövegű s más-más regény van mindegyikhez mellékelve.

Aki naptárakat akar árusítani, kérjen tőlünk ajánlatot.

**Minerva-nyomda
Szubotica**

OLCSÓBBAN VESZ
nagyobb választékban, ha szörmeszükségletét még az őszi szezon előtt szerzi be! — Nagy raktár! Kedvező feltételek!
Zsulyevics szücs, Subotica
Sokoleka ulica 15 10590

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vasgöngyölök és elmozdítottak után. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak félbetyárként jelölje leveleit továbbítandó. Kérdésekben forduljon a szerkesztőségnek.

HÁZASSÁG

Férjhezmenőknek, nőülkénnek biztos siker. Cim a kiadóban. 9896

KÜLÖNFÉLE

Hogy a JUNIPER sóbor-szesz bármely más gyártmánynál jobb és hatósabb, erről könnyen meggyőződhet, ha gyógyszer-tarban, drogériában, fűszerüzletben kér ingyen egy próbát utasítással. Postai széküldés: Blum gyógyszer-tár, a főpostával szemben. 11070

FOGLALKOZÁS

Elbocsájtott állami német tanítóné, német és magyar nyelvtudással, megfelelő állást keres. Unterreiner Anna, tanítóné, Filipovo.

VÉTEL-ELADÁS

Műhelyek, kisebb-nagyobb házak a kertvárosban eladó. Ugyanott lakások kiadó. Palicson a legjobb helyen villa igen olcsón eladó. Bővebbet Ruttkaynál, Lelencsház mögött.

3 1/2 lánc szántóföld huszár-laktanya mögött, ház hely parcellázásra alkalmas, napi áron eladó, Dr. Székely Áronnál. 11294

Eladó Tolnai Világlexikona háború előtti első kiadásban megjelent 7 vaskos kötet, összesen körülbelül 5000 oldal. — Vaskos lexikonkiadás félbörbe kötve jó papíron. A hét kötet ára 300 dinár. — A könyvek meglekinthető a Bács-megyeyi Napló kiadóhivatalában. 11297

108 kat. hold elsőrendű szántóföld egy tagban vagy parcellázásra, Topola és Moravica közötti köves út mentén, eladó. Értesítést ad Szubotican dr. Strelitzky Dénes ügyvéd, vagy a helyszínen. Zsuzsa majorban, Fernbach-szállás. 11133

20%-os koronabónókat veszünk. Puka stedioma i zalozni zavod d. d. Osijek. Desatičina ulica 27. 10539

Zephir-, Rekord- fa- és szőntőgélésű kályhák, Elitő-fűhelyek zománcozott, nikkelezett és fekete kivitelben kaphatók. Barzel vas-kereskedés, Subotica. 10444

Koronabónókat minden mennyiségben vásárol a legnagyobb árban. Rádió Reklám, Subotica, Pašičeva 7. 11056

Uj burgonya
teljesen érett raktárképes „JULIUS GYÖNGYÉ” étkesére legkiválóbb németországi fajta. Kapható vagonként meg-csúszva szerint. Másuttalra vas-uton utánvéttel 130 dinárért szákal, brutto netto ért. ab Crvenka állomás.
DIENER NÁNDOR gazdasága.
Crvena 10301

VÁROSI MOZI

Hétfő-Szerda
VALÓDI OROSZ FILM
ELISO
a Kaukázus lánya
Rendezte: N. Sengelj
A film összes szereplői nem színészek, hanem kaukázusi beazonosítottak, esecenek, kovácsok stb.

**WEITZENFELD
i DRUG SUBOTICA**
INTERURBAN TELEFON 192.

Komló-, gabonás-, lisztes-
zsákok
vizmentes ponyvák
Kerti és tüzoltó tömlők,
mindennemű zsinagárak
olesó beszerzési forrása.
Kérjen árajánlatot!

Coumpound, kondenzátoros, 100—150 lóerős, stabil

gőzgép
kazánnal együtt megvételre kerestetik. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít. Gőzgép jelige alatt 11233

1-a oltott mész becsúni portland cement kovácscsén és mindenféle

építési anyag olcsón beszerezhető Illgen Károly-nál I. kő., Sokoška ul. 17. Telefon 660. 1154

Ha házat venni vagy eladni akar, forduljon bizalommal Rádió Reklámhoz Subotica, Pašičeva 7

UJ CITROM
állandóan olesón kapható

Mlinacsek
cégnél, Zrinjski trg 14. Szubotica 11202

PALICSON
és környékén hirdetések a Bács-megyeyi Napló részére felvesz Gulassa László Horgoški put 90

Amerikában és Európában is elismerten a legkiválóbb a STANDARD-ELECTRIC

(HUNGRAM) „CONUS” HANGSZÓRÓJA
Gyári fölerakat
„VOLTA” R.-T. VÉL-BECSKEREK 10516